

► Ο ανταγωνισμός της Ελλάδος στον Ιατρικό Τουρισμό. Η θέση της στην Ευρώπη

Δρ. Καραφύλλης Ιωάννης

Τουρισμός υγείας

- ▶ Τουρισμός υγείας είναι η ειδική μορφή τουρισμού, που συνίσταται στην παροχή προς επισκέπτες-τουρίστες υψηλού επιπέδου υπηρεσιών που σχετίζονται με την πρόληψη, τη θεραπεία και τη βελτίωση της σωματικής, ψυχικής και πνευματικής υγείας τους. Οι υπηρεσίες υγείας και οι λοιπές υπηρεσίες αναψυχής μπορεί να συνδυάζονται σε κατάλληλες υποδομές προσβάσιμες σε όλους.
- ▶ **Ο τουρισμός υγείας περιλαμβάνει τον ιατρικό τουρισμό, τον οδοντιατρικό, τον ιαματικό – θερμαλιστικό τουρισμό και τον τουρισμό ευεξίας.**

Ιατρικός τουρισμός

- ▶ Ο **ιατρικός τουρισμός** είναι η μετακίνηση των επισκεπτών-τουριστών με προβλήματα υγείας ή με χρόνιες παθήσεις στον τουριστικό προορισμό επιλογής τους, προκειμένου να τους παρασχεθούν υπηρεσίες υγείας από δομές παροχής πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας που λειτουργούν νόμιμα, με σκοπό την πρόληψη, τη διάγνωση ή τη θεραπεία ασθενειών και τη διατήρηση ή τη βελτίωση της προσωπικής υγείας τους. Οι τουρίστες-επισκέπτες κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στον τουριστικό προορισμό συνδυάζουν την ιατρική περίθαλψη με δραστηριότητες αναψυχής, ενημέρωσης, μεταφοράς, ξενάγησης και εστίασης για τους ίδιους και τους συνοδούς τους.

Ιαματικός - Θερμαλιστικός τουρισμός

- ▶ Ο **ιαματικός - θερμαλιστικός** τουρισμός είναι ειδική μορφή τουρισμού παροχής τουριστικών υπηρεσιών σε περιοχές, το κύριο χαρακτηριστικό των οποίων αποτελεί η χρήση αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων σε ειδικές εγκαταστάσεις για θεραπευτικούς σκοπούς και αφορά όσους επιθυμούν να συνδυάσουν την ξεκούραση και την αναψυχή τους, με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, ώστε να βελτιώσουν τη σωματική, πνευματική και ψυχική τους υγεία.

Τουρισμός ευεξίας

- ▶ Ο **τουρισμός ευεξίας** είναι η μορφή τουρισμού κατά την οποία οι επισκέπτες- τουρίστες απολαμβάνουν σε τουριστικές εγκαταστάσεις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες που περιλαμβάνουν τη φροντίδα της φυσικής κατάστασης, την αισθητική περιποίηση, την αντιγήρανση, τη θαλασσοθεραπεία, την υγιεινή διατροφή, τη χαλάρωση, το διαλογισμό, την περιποίηση σώματος, καθώς και την πνευματική και σωματική αναζωογόνηση, ατομικά ή ομαδικά.

Τουρισμός ευεξίας

- ▶ Ο τουρισμός ευεξίας, ειδικότερα, έχει μια ευρεία έννοια και το νόημά του εξαρτάται από τον πολιτισμό και τη γεωγραφία στην ΕΕ. Για παράδειγμα, στη νότια Ευρώπη, ο τουρισμός ευζωίας (wellness) συνδέεται με τη θάλασσα, τη μεσογειακή διατροφή και τον βραδύτερο ρυθμό ζωής. Στη Σκανδιναβία, η εστίαση της ευεξίας είναι σε υπαίθριες δραστηριότητες όπως το περπάτημα και το κολύμπι. Ο ορισμός του τουρισμού ευεξίας λοιπόν ποικίλλει σε ολόκληρη την ΕΕ και χρησιμεύει ως απόδειξη της επικάλυψης του τουρισμού ευεξίας και spa

Συνηθέστεροι ιατρικοί τομείς

Οι συνηθέστεροι ιατρικοί τομείς που θεωρούνται ή αναφέρονται ως ελκυστικότεροι για την προσέλευση διεθνών ασθενών είναι:

- ▶ • Καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις
- ▶ • Τεχνητή Γονιμοποίηση
- ▶ • Παρένθετη μητρότητα και αναπαραγωγικός τουρισμός
- ▶ • Οδοντιατρικές εργασίες
- ▶ • Πλαστική Χειρουργική
- ▶ • Μεταμοσχεύσεις
- ▶ • Οφθαλμολογικές επεμβάσεις
- ▶ • Ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια
- ▶ • Αποκατάσταση (ιατρική και ορθοπεδική)
- ▶ • Άτομα με αναπηρίες και ειδικές ανάγκες
- ▶ • Υπηρεσίες ψυχικής υγείας

Θέματα που απαιτούν ρύθμιση στον Ιατρικό Τουρισμό στην Ελλάδα

- ▶ -Μητρώο Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού
- ▶ -Χορήγηση Διακριτικού Σήματος Ιατρικού Τουρισμού
- ▶ -Πιστοποίηση των Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού
- ▶ -Ηλεκτρονική καταχώρηση των στοιχείων των παρόχων
- ▶ -Κάλυψη των δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ξένων πολιτών – αποδεκτών υπηρεσιών ιατρικού τουρισμού

Οι προκλήσεις στην μέτρηση των ιατρικών ταξιδιών

- ▶ Στον πυρήνα του προβλήματος βρίσκεται ο ορισμός του **ιατρικού τουρισμού ... ή μήπως είναι ιατρικό ταξίδι;**
 - ▶ Οι διαφορετικές ομάδες ενδιαφέροντος έχουν διαφορετικούς τρόπους για να ορίσουν ποια είναι η αγορά:
 - Περιλαμβάνει ταξίδια υγείας και ευεξίας; Για παράδειγμα, είναι ένας Γερμανός που επισκέπτεται ένα SPA στην Ουγγαρία, ιατρικός τουρίστας;
 - Είναι ένας ασθενής που διασχίζει εθνικά σύνορα (από τις ΗΠΑ στο Μεξικό ή από την Ιταλία στην Κροατία) ένας ιατρικός ταξιδιώτης;
- Επειδή όλοι ορίζουν τα ιατρικά ταξίδια διαφορετικά, πολλοί από τους δηλωθέντες αριθμούς δεν έχουν κανένα νόημα. Βλέπουμε μαζικές διακυμάνσεις των μεγεθών που αναφέρονται, ακόμη και για μεμονωμένες χώρες.

Keith Pollard 2018

- ▶ Η έλλειψη σαφών και ενοποιημένων ορισμών του τουρισμού υγείας καθιστά δύσκολη την ενσωμάτωση του τουρισμού στον τομέα της υγείας στις στατιστικές τουρισμού. Γενικά, οι εθνικές ή τοπικές στατιστικές τουρισμού δεν καταφέρνουν να προσφέρουν στον τουρισμό υγείας. Ακόμη και οι στατιστικές του τουρισμού δεν καθορίζουν ή δεν διακρίνουν τον τουρισμό υγείας. Αυτό δυσχεραίνει την εκτίμηση της σημασίας, της ανάπτυξης και των επιπτώσεων του τουρισμού, στον τομέα της υγείας.
- ▶ Πολλοί θεωρούν στον ιατρικό τουρισμό ότι οι ασθενείς ταξιδεύουν από την πατρίδα τους για να αναζητήσουν θεραπεία στο εξωτερικό **ή ταξιδεύουν στη χώρα τους**. Αυτό σημαίνει ότι ένα μεγάλο μέρος αυτών που αναφέρουμε είτε σαν ιατρικούς τουρίστες **είτε σαν έσοδα από τον ιατρικό τουρισμό αφορούν τις ίδιες τις χώρες προέλευσης**. Στα 28 κράτη της Ένωσης, καταγράφηκαν 56 εκατομμύρια εγχώριες αφίξεις και μόλις πάνω από 5 εκατομμύρια διεθνείς.

- ▶ Κάθε χρόνο, περίπου 250 χιλιάδες άτομα από 177 χώρες λαμβάνουν ιατρική περίθαλψη στη Γερμανία. Περίπου 100 χιλιάδες ξένοι ασθενείς γίνονται δεκτοί στα γερμανικά νοσοκομεία. Εκτιμάται ότι μεταξύ 40 και 45% των ξένων ασθενών φτάνουν στη Γερμανία ειδικά για ιατρική περίθαλψη. Η Γερμανία λαμβάνει περισσότερα από 1,2 δισ. ευρώ ετησίως ως εισόδημα από τον ιατρικό τουρισμό.
- ▶ Η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Σουηδία και η Πολωνία είναι οικονομικά οι πιο σημαντικοί προορισμοί για τον τουρισμό υγείας. Η Φινλανδία, η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Ισπανία και η Ιρλανδία έχουν μια σχετικά υψηλή προσφορά εγκαταστάσεων ευεξίας στα καταλύματά τους, ενώ η υψηλότερη γεωγραφική πυκνότητα εγκαταστάσεων υγείας και ευεξίας βρίσκεται στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και στις ισπανικές και νότιες ακτές της Βαλτικής.

- ▶ «Υπήρχαν πάρα πολλοί πάροχοι ιατρικού τουρισμού που έρχονταν στις ΗΠΑ πριν από 4-5 χρόνια επειδή σκέφτηκαν ότι ήταν μια μεγάλη ευκαιρία», αλλά αυτό δεν αποδείχθηκε. Το μήνυμα είναι, σκεφτείτε το τοπικά, όχι παγκόσμια - σκεφτείτε τις χώρες μέσα σε 3 ώρες πτήσης»

Η στόχευση των κατάλληλων πελατών είναι επίσης σημαντική.

"Ποιος θα πληρώσει για αυτό - εργοδότες; Κυβερνήσεις; Ασθενείς; Ασφάλειες;"

Keith Pollard 2018

- ▶ Ο τουρισμός υγείας αναμφίβολα αυξάνεται με εκθετικό ρυθμό και οι φορείς παροχής υγειονομικής περίθαλψης και τουρισμού επενδύουν σε αυτό. Νέες μορφές του τουρισμού υγείας είναι ο τουρισμός γονιμότητας και ο οδοντιατρικός τουρισμός. Μέσα σε αυτούς τους φορείς είναι και οι κυβερνήσεις. Οι εθνικές πολιτικές σε ορισμένες χώρες, όπως η Τουρκία, ενισχύουν την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας. Αυτή είναι μια απόδειξη ότι ο τουρισμός υγείας είναι μια σημαντική στρατηγική στο πλαίσιο του συνολικού τουριστικού σχεδιασμού

Έρευνα Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού (1)

- ▶ Από μια έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού που επικεντρώθηκε στον ιατρικό τουρισμό στην ΕΕ **προέκυψαν τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία (Eurostat και την IPK International)** τα οποία μας παρέχουν μια γενική εικόνα της αγοράς του τουρισμού υγείας σε αυτή:
- ▶ • Ο συνολικός όγκος του ιατρικού τουρισμού στην ΕΕ είναι περίπου 56 εκατομμύρια εγχώριες αφίξεις και 5,1 εκατομμύρια διεθνείς αφίξεις το 2014. (Ο αριθμός αυτός αφορά τον τουρισμό υγείας με κύριους στόχους την ευεξία, το spa και την ιατρική θεραπεία).
- ▶ • Ο τουρισμός υγείας αποτελεί το 4,3% όλων των αφίξεων της ΕΕ
- ▶ • Η Γερμανία, η Γαλλία και η Σουηδία είναι οι κύριοι παράγοντες της βιομηχανίας του τουρισμού υγείας στην ΕΕ
- ▶ • Ο τουρισμός ευεξίας αποτελεί το 66-75% του τουρισμού της ΕΕ στον τομέα της υγείας

Έρευνα Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Μεταφορών και Τουρισμού (2)

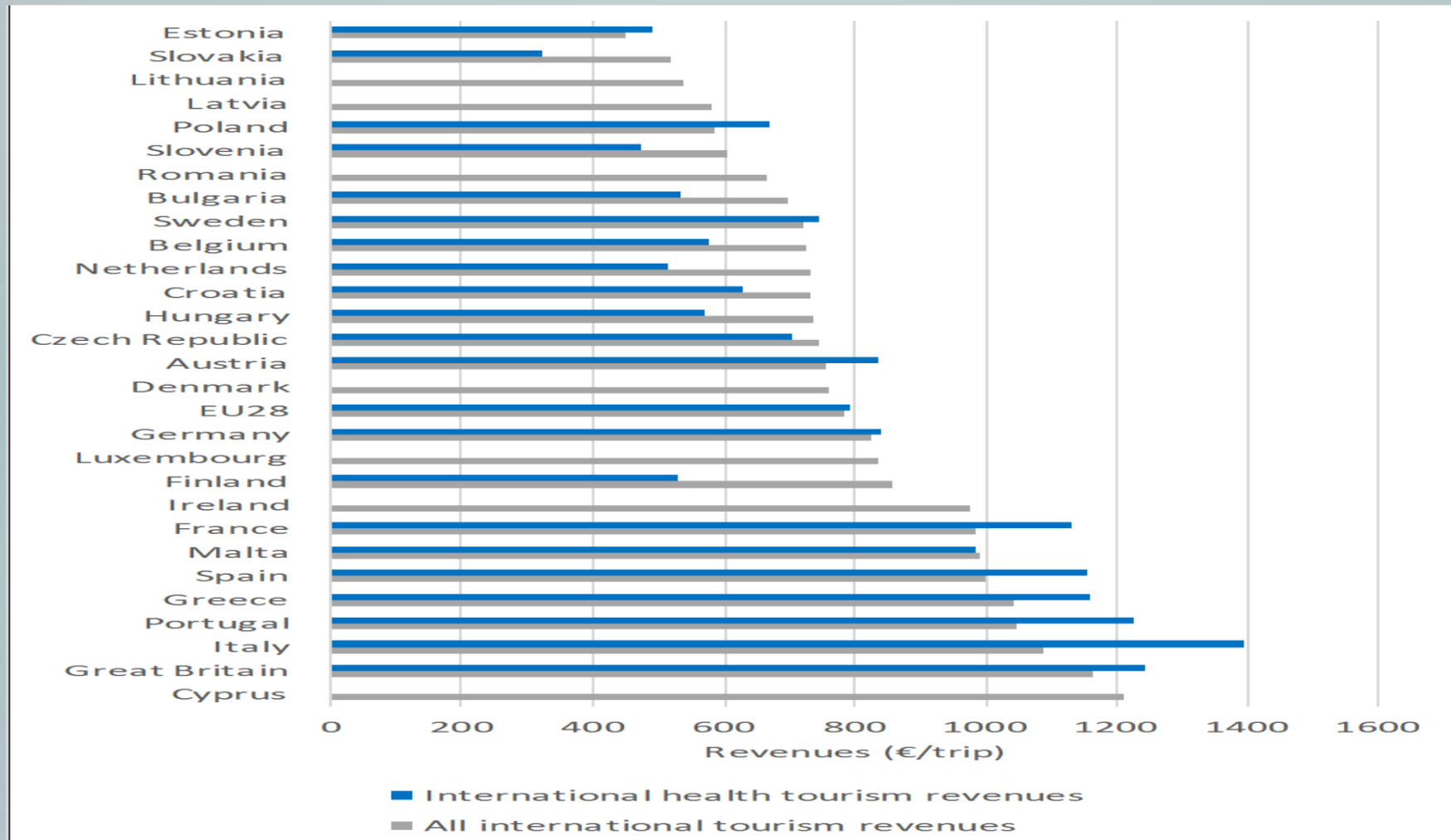
- ▶ Ο τουρισμός υγείας αποφέρει έσοδα ύψους 46,9 δισ. ευρώ, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 4,6% των συνολικών τουριστικών εσόδων και 0,33% του ΑΕΠ της ΕΕ των 28
- ▶ • Περισσότερο από το 75% των εσόδων της ΕΕ στον τομέα του τουρισμού υγείας προέρχονται από πέντε χώρες: **Σουηδία, Γαλλία, Πολωνία, Ιταλία και Γερμανία**
- ▶ • Οι εκθέσεις της αγοράς δείχνουν σταθερότητα και αύξηση του τουρισμού υγείας
- ▶ • Οι περισσότερες κλινικές του ιατρικού τουρισμού εξυπηρετούν επίσης τοπικούς ασθενείς και χρησιμοποιούν τον ιατρικό τουρισμό ως μια πρόσθετη πηγή εσόδων
- ▶ • Ο τουρισμός υγείας μπορεί να έχει πολλά οφέλη στην αγορά εργασίας και το περιβάλλον

Mapping medical travelers by source and destination

➡To	Asia	Europe	Latin America	Middle East	North America
↓From					
Africa	95%	4%	1%	-	-
Asia	93%	1%			6%
Europe	39%	10%	5%	13%	33%
Latin America	1%	-	12%		87%
Middle East	32%	8%	-	2%	58%
North America	45%	-	26%	2%	27%

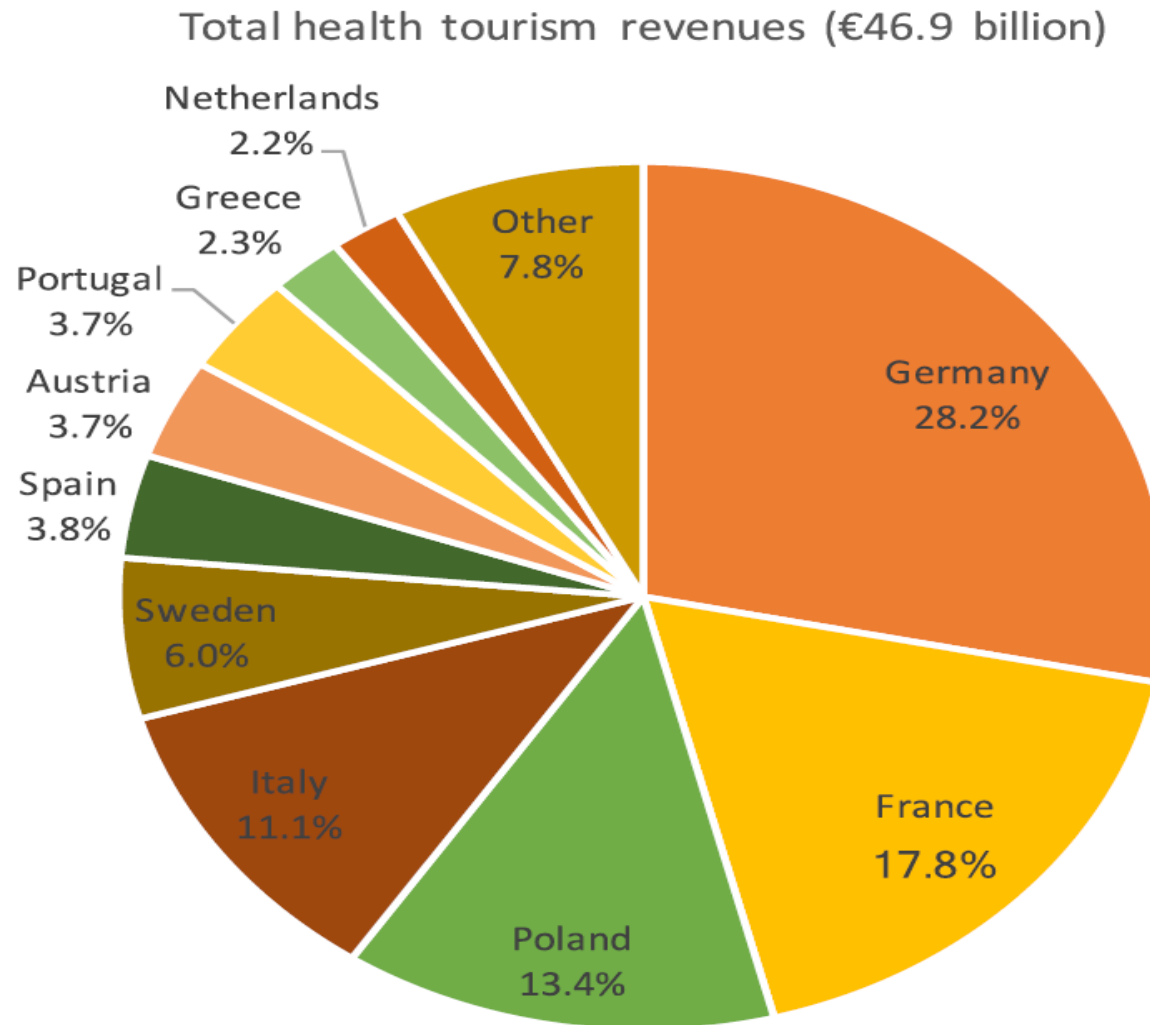
Source: Skilling India for Health-Wellness and MVT Industry, North India Management Association, 2013

Επισκόπηση των εσόδων ανά ταξίδι για τον παγκόσμιο διεθνή τουρισμό και τον διεθνή τουρισμό υγείας

- ▶ Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού WTTC υπογραμμίζει ότι ο τουρισμός αντιπροσωπεύει το 20,6% του ΑΕΠ της Ελλάδας, έναντι 10,4% που είναι αντίστοιχα το παγκόσμιο ποσοστό.
Αυτό σημαίνει ότι ένα στα πέντε ευρώ που δαπανήθηκαν στην Ελλάδα το περασμένο έτος προήλθε από τον κλάδο του τουρισμού και των ταξιδιών, και αντιστοιχούν σε δαπάνες ύψους **37,5 δισ. ευρώ** (44,6 δισ. δολάρια).

Figure 3: Shares of health-tourism revenues (domestic plus international)

COUNTRY	HEALTH-TOURISM TRIPS (MILLIONS)			HEALTH-TOURISM SHARES		HEALTH-TOURISM REVENUES (BILLION €)		HEALTH-TOURISM SPENDING (BILLION €)
	DOMESTIC	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES	DOMESTIC PLUS INTERNATIONAL DEPARTURES	INTERNATIONAL ARRIVALS	DOMESTIC ARRIVALS	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES SPENDING
Austria	0.77	0.42	0.73	6.7%	1.7%	€1.44	€0.31	€0.61
Belgium	0.25	0.06	0.40	3.7%	0.8%	€0.07	€0.04	€0.23
Bulgaria	0.29	0.08	0.05	9.0%	1.1%	€0.04	€0.03	€0.03
Croatia	0.18	0.13	0.09	3.3%	1.1%	€0.09	€0.08	€0.06
Cyprus	0.04	0.03	0.04	3.0%	1.0%	€0.03	€0.03	€0.04
The Czech Republic	2.34	0.10	0.49	8.7%	1.0%	€0.25	€0.04	€0.34
Denmark	0.48	0.07	0.17	2.0%	0.7%	€0.15	€0.03	€0.13
Estonia	0.08	0.15	0.04	3.0%	5.3%	€0.01	€0.07	€0.02
Finland	2.12	0.06	0.64	7.3%	1.3%	€0.31	€0.04	€0.34
France	13.87	0.37	1.91	7.0%	0.4%	€8.11	€0.26	€2.17

Πηγή: Research for TRAN Committee -Health tourism in the EU:a general investigation

	HEALTH-TOURISM TRIPS (MILLIONS)			HEALTH-TOURISM SHARES		HEALTH-TOURISM REVENUES (BILLION €)		HEALTH-TOURISM SPENDING (BILLION €)
COUNTRY	DOMESTIC	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES	DOMESTIC PLUS INTERNATIONAL DEPARTURES	INTERNATIONAL ARRIVALS	DOMESTIC ARRIVALS	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES SPENDING
Germany	11.29	0.60	6.09	7.3%	1.8%	€12.70	€0.51	€5.11
United Kingdom	1.88	0.09	0.76	1.3%	0.3%	€0.74	€0.11	€0.94
Greece	0.22	0.12	0.04	6.0%	0.5%	€0.95	€0.13	€0.05
Hungary	1.98	0.48	0.63	13.3%	3.9%	€0.18	€0.13	€0.36
Ireland	0.22	0.06	0.18	3.0%	0.7%	€0.31	€0.06	€0.17
Italy	3.34	0.64	0.77	6.7%	1.3%	€4.32	€0.88	€1.06
Latvia	0.47	0.05	0.20	14.3%	2.8%	€0.05	€0.03	€0.11
Lithuania	0.15	0.05	0.10	5.7%	2.3%	€0.04	€0.03	€0.05
Luxembourg	0.01	0.03	0.12	6.7%	2.5%	€0.00	€0.02	€0.10
Malta	0.01	0.06	0.03	9.0%	3.4%	€0.01	€0.06	€0.03

	HEALTH-TOURISM TRIPS (MILLIONS)			HEALTH-TOURISM SHARES		HEALTH-TOURISM REVENUES (BILLION €)		HEALTH-TOURISM SPENDING (BILLION €)
COUNTRY	DOMESTIC	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES	DOMESTIC PLUS INTERNATIONAL DEPARTURES	INTERNATIONAL ARRIVALS	DOMESTIC ARRIVALS	INTERNATIONAL ARRIVALS	INTERNATIONAL DEPARTURES SPENDING
The Netherlands	0.41	0.20	0.29	1.7%	1.4%	€0.88	€0.17	€0.15
Poland	2.43	0.13	0.65	6.3%	0.8%	€6.19	€0.09	€0.43
Portugal	1.72	0.09	0.18	12.7%	1.0%	€1.62	€0.11	€0.23
Romania	1.06	0.04	0.07	6.7%	0.5%	€0.30	€0.01	€0.05
Slovakia	0.53	0.14	0.39	13.3%	2.2%	€0.09	€0.03	€0.13
Slovenia	0.12	0.07	0.17	6.3%	2.7%	€0.09	€0.05	€0.08
Spain	3.26	0.68	0.24	2.3%	1.0%	€1.19	€0.60	€0.28
Sweden	6.52	0.07	2.29	13.3%	0.7%	€2.74	€0.06	€1.71
EU28	56.03	5.05	17.51	5.8%	1.1%	€42.92	€3.99	€13.85

Δημογραφικά στοιχεία αμερικανών ασθενών

- ▶ Μια έρευνα ασθενών του MTA για τον ιατρικό τουρισμό το 2015 διαπίστωσε ότι σχεδόν το 27% των ασθενών είχε προηγουμένως ταξιδέψει σε μια ξένη χώρα για να λάβει ιατρική φροντίδα. Οι περισσότεροι από τους ταξιδιώτες ήταν γυναίκες και ηλικίας μεταξύ 45 και 64 ετών. Επιπροσθέτως, όλοι ήταν μορφωμένοι, με το 50 τοις εκατό να έχει εισόδημα μεταξύ 50.000 και 100.000 \$. Επιπλέον, το 50% αυτών είχε ασφάλεια υγείας. Αυτοί οι ασθενείς απαιτούν εξοικονόμηση μεταξύ 4.900 και 8.600 \$ για την επιλογή του ιατρικού τουρισμού. Η ασφάλεια των ασθενών είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας στην επιλογή ενός προορισμού και 20 τοις εκατό δήλωσαν ότι ήταν πρόθυμοι να ταξιδέψουν αεροπορικώς σε απόσταση από 1-5 ώρες για να φτάσουν στον ιατρικό προορισμό τους.
- ▶ Παρακινούνται κυρίως λόγω της εξοικονόμησης κόστους (61%) και της ποιότητας (21%)

Χώρες από τις οποίες ταξιδεύουν για ιατρική φροντίδα στις ΗΠΑ (%)

ΗΠΑ	40	
Γερμανία	16	
Τουρκία	12,2	
Ινδία	10,5	
Ηνωμένο Βασίλειο	9,6	
Ταυλάνδη	5,9	
ΗΑΕ	5,8	

Ποιοι είναι οι πιο κοινοί λόγοι για τους οποίους οι ασθενείς ταξιδεύουν για λόγους υγείας

Για να πάρουν υψηλότερη ποιότητα φροντίδας υγείας από ότι οι ασθενείς έχουν στη χώρα τους	46%
Το κόστος της φροντίδας υγείας στη χώρα τους είναι υψηλό	22%
Οι θεραπείες τις οποίες αναζητούν δεν είναι διαθέσιμες στη χώρα τους	8%
Η ποιότητα της φροντίδας υγείας στη χώρα τους είναι χαμηλή	10%
Ο χρόνος αναμονής στη χώρα τους είναι πολύ μεγάλος	4%
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Πως επιλέγουν οι ασθενείς τον ιατρικό πάροχο υγείας-νοσοκομείο για να απευθυνθούν (%)

Facilitator Ιατρικού Τουρισμού	54
Ασφαλιστική Εταιρία ή κυβέρνηση	
Γιατρός	16
Έρευνα στο διαδίκτυο	12
Από στόμα σε στόμα	10
Άλλα	8
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Παθήσεις για τις οποίες ταξιδεύουν οι ασθενείς (%)

Ορθοπεδικές	72
Ογκολογικές	72
Πλαστική /Αισθητική	60
Καρδιολογικές	54
Νευρολογικές	52
Χειρουργικές Επεμβάσεις	46
Εξωσωματική	40
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Κόστος Θεραπείας (%)

28

5.000 - 10.000	18,4
10.000-20.000	26,5
20.000-50.000	24,5
50.000-100.000	16,3
< 5.000	8,2
> 10.000	6,1
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Ποιος πληρώνει για το ιατρικό ταξίδι (%)

29

Ίδιος	40
Ασφαλιστική	30
Κράτος	20
Άλλος	10
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Πόσο χρονοδιάστημα λαμβάνει μια θεραπεία (%)

30

1-2 εβδομάδες	42,9
2 - 4 εβδομάδες	40,8
< 1 εβδομάδα	14,3
> 4 εβδομάδες	2
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017	

Συνοδεύεστε κατά το ιατρικό ταξίδι (%)

31

ΝΑΙ	86	1	74,4
		2	23,3
		3	2,3
ΌΧΙ	14		
Πηγή:GLOBAL BUYERS SURVEY 2016-2017			

Τεχνικοί, διοικητικοί ή νομικοί φραγμοί στο επίπεδο της ΕΕ / εθνικό επίπεδο που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την περαιτέρω ανάπτυξη στις τρεις τουριστικές αγορές (1)

- ▶ • Οι διαφορές μεταξύ των οικονομικών και νομικών πλαισίων εντός των χωρών είναι θεραπείες που μπορεί ή όχι να καλύπτονται από ασφάλειες (όπως θεραπείες spa), ΦΠΑ (σε ορισμένες χώρες δεν καταβάλλεται, και σε άλλες είναι 20-25%), η νομοθεσία για τις θεωρήσεις, καθώς και νομικές απαιτήσεις για spa (όπως για την υγιεινή και την εργασία)
- ▶ • Αδυναμία ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την οδηγία 2011/24 / ΕΕ που παρέχει το δικαίωμα στους πολίτες της ΕΕ να πάνε αλλού για φροντίδα υγείας
- ▶ • Προκαταβολή για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη

Τεχνικοί, διοικητικοί ή νομικοί φραγμοί στο επίπεδο της ΕΕ / εθνικό επίπεδο που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την περαιτέρω ανάπτυξη στις τρεις τουριστικές αγορές (2)

- ▶ Ορισμένα εθνικά συστήματα υγειονομικής περίθαλψης που περιορίζουν σήμερα την κινητικότητα του ιατρικού τουρισμού, καθώς φοβούνται ότι το εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης μπορεί να υποφέρει από την υπολειτουργία (εξαιτίας των διεθνών αναχωρήσεων ιατρικού τουρισμού) ή υπερφόρτωσης (εξαιτίας των διεθνών αφίξεων ιατρικού τουρισμού) ·
- ▶ • Οι πολιτικές για την τόνωση της ανάπτυξης είναι δύσκολες λόγω της έλλειψης δεδομένων και γνώσεων και της ενοποίησης των ορισμών για τον τουρισμό υγείας ·
- ▶ • Απώλεια περιβαλλοντικής και οικολογικής ποιότητας σε προορισμούς ευεξίας και spa λόγω της ρύπανσης, αυξανόμενη επίπεδα κυκλοφορίας. Εκτάσεις αστικής ανάπτυξης και γεωργικές εξελίξεις

Συστάσεις πολιτικής για την οδηγία 24_2011

34

- ▶ • Αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που συμπεριλαμβάνουν θεραπείες spa στο εθνικό σύστημα υγείας και τις πολιτικές τους
- ▶ • Κατάργηση των πληρωμών εκ των προτέρων στην περίπτωση της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, καθώς αυτό αποτελεί εμπόδιο για τους ασθενείς με χαμηλό εισόδημα
- ▶ • Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της οδηγίας για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη κατά την εφαρμογή της στα εθνικά συστήματα υγειονομικής περίθαλψης
- ▶ • Εξέταση των ωφελειών μιας κοινής προώθησης της ΕΕ για τον τουρισμό ευεξίας και spa
- ▶ • Ρύθμιση των διαδικασιών στον ιατρικό τουρισμό για την πρόληψη ανεπιθύμητων περιστατικών καθώς αυτό δημιουργεί αρνητικό αντίκτυπο και δημιουργεί προβληματική εικόνα για όλο τον ιατρικό τουρισμό υγείας
- ▶ • Συνέχιση της χρηματοδότησης έργων στον τομέα του τουρισμού

Κύρια πλεονεκτήματα του ευρωπαϊκού τουρισμού υγείας

- ▶ Αρκετά κράτη μέλη είναι από τους κορυφαίους παράγοντες της παγκόσμιας αγοράς.
- ▶ • Η σπουδαία ιστορία και κατάσταση του τουρισμού ευεξίας και spa, συμπεριλαμβανομένης μιας καθιερωμένης διαθεσιμότητας εγκαταστάσεων ευεξίας.
- ▶ • Διαφορετικότητα φυσικού περιβάλλοντος και πόροι που συμβάλλουν στον τουρισμό υγείας.
- ▶ • Καλά ανεπτυγμένη υποδομή (τουριστικά αξιοθέατα, καταλύματα, μεταφορικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).
- ▶ • Η οδηγία 2011/24 / ΕΕ παρέχει κινητικότητα και κεφάλαια για ασθενείς μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Κύρια μειονεκτήματα του ευρωπαϊκού τουρισμού υγείας

Τα κύρια μειονεκτήματα (αδυναμίες) περιλαμβάνουν:

- ▶ • Δεν υπάρχει συναίνεση όσον αφορά τον ορισμό του τουρισμού υγείας και των συστατικών του καθώς και έλλειψη αξιόπιστων δεδομένων για την υγεία, των τουριστικών ροών και των εσόδων.
- ▶ • Καμία κανονιστική ρύθμιση σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα επιβάλει ποικίλα επίπεδα ποιότητας στον ιατρικό τουρισμό, καθώς και κινδύνους για τα άτομα και την ανάπτυξη.
- ▶ • Το μεγάλο κενό μεταξύ της οδηγίας 2011/24 / ΕΕ και την ενεργό ενσωμάτωση της στις εθνικές νομοθεσίες.
- ▶ • Ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ προορισμών, επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερομένων.
- ▶ • Ανεπαρκής κοινή προώθηση εντός της ΕΕ.
- ▶ Αυξανόμενες παλιομοδίτικες εγκαταστάσεις σε ορισμένα ενεργειακά τουριστικά σημεία στην Ευρώπη

Οι σημαντικότερες ευκαιρίες για τον ευρωπαϊκό τουρισμό στον τομέα της υγείας δεδομένων των σημερινών τάσεων στο δημογραφικό (1)

- ▶ Οι κύριες ευκαιρίες για τον τουρισμό υγείας είναι:
- ▶ • Ένα σημαντικό ποσοστό πολιτών στην ΕΕ (49%) είναι διατεθειμένο να ταξιδέψει για ιατρική περίθαλψη.
- ▶ • Χρήση ΤΠΕ και διαδικτυακών πόρων για τη σύνδεση των καταναλωτών με τους προορισμούς, τους παρόχους και τους φορείς παροχής υγειονομικής περίθαλψης, μεσίτες.
- ▶ • Η εφαρμογή των ροών δεδομένων και τα μεγάλα δεδομένα παρέχουν ευκαιρίες, σίγουρα όταν τα στοιχεία για τον τουρισμό και τα μη τουριστικά δεδομένα ροές συνδυάζονται.
- ▶ • Η γήρανση του πληθυσμού αυξάνει τις μετοχές ανώτερων τουριστών που επιθυμούν υπηρεσίες ιατρικού τουρισμού και προϊόντα. Σύνδεση με υπάρχοντα προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη δημογραφική αλλαγή, WHO.

Οι σημαντικότερες ευκαιρίες για τον ευρωπαϊκό τουρισμό στον τομέα της υγείας δεδομένων των σημερινών τάσεων στο δημογραφικό (2)

- ▶ Παγκόσμια στρατηγική για τη γήρανση και την ασημένια οικονομία.
- ▶ • Αλλαγή του τρόπου ζωής στον πληθυσμό της ΕΕ που αυξάνει το ενδιαφέρον για τουρισμό στον τομέα της υγείας.
- ▶ • Ενσωμάτωση μη τουριστικών εγκαταστάσεων, π.χ. ευεξίας στο χώρο εργασίας, με ανάπτυξη του ιατρικού, ευεξιακού και ιαματικού τουρισμού με επενδύσεις, στρατηγικές και πολιτικές.
- ▶ • Ανακαίνιση μεγάλου αριθμού παλιών εγκαταστάσεων ευεξίας και spa.
- ▶ • Κέντρα αριστείας για σπάνιες ασθένειες που μπορεί να εξοικονομήσουν κόστος για την υγεία και να προωθήσουν την ποιότητα με βάση τη διασυννοριακή φροντίδα υγείας.

Προτάσεις – Συμπεράσματα

- ▶ - Έκδοση απαιτούμενων υπουργικών αποφάσεων
- ▶ --Αξιόπιστη βάση συλλογής δεδομένων για το τουρισμό υγείας από Υπουργείο Τουρισμού και Τράπεζα της Ελλάδος
- ▶ Μελέτη και συγκριτική αξιολόγηση των δεδομένων παγκοσμίως για τον ιατρικό τουρισμό
- ▶ Κρουαζιέρα ιατρικού τουρισμού
- ▶ Παροχές σε άτομα με ειδικές ανάγκες
- ▶ -Αξιοποίηση των καλύτερων ιαματικών πηγών από τις υπάρχουσες
- ▶ -SPA με ξενοδοχειακή υποστήριξη και όχι το αντίθετο

Μητρώο Παρόχων ΕΟΠΥΥ

Συνίσταται στον ΕΟΠΥΥ ηλεκτρονικό μητρώο παρόχων υπηρεσιών τουρισμού υγείας, στο οποίο καταχωρίζονται συμβεβλημένοι και μη πάροχοι του ΕΟΠΥΥ, ιδίως:

- ▶ α) ασφαλιστικοί πάροχοι υγείας,
- ▶ β) εργαστήρια φυσικοθεραπείας, λογοθεραπείας και εργοθεραπείας,
- ▶ γ) ιδιωτικές κλινικές,
- ▶ δ) δημόσια νοσοκομεία,
- ▶ ε) κέντρα αποκατάστασης και αποθεραπείας,
- ▶ στ) μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού,
- ▶ ζ) κέντρα θαλασσοθεραπείας,
- ▶ η) κέντρα χρόνιας αιμοκάθαρσης,
- ▶ θ) μονάδες ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής,
- ▶ ι) ιατρεία, πολυϊατρεία, οδοντιατρεία και εταιρεία διαγνωστικού εργαστηρίου.

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής

- ▶ Σύμφωνα με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, ορισμένες ιατρικές πράξεις ενδέχεται να είναι νόμιμες στη χώρα μας, αλλά παράνομες ή να αποθαρρύνονται στη χώρα προέλευσης των τουριστών, όπως για παράδειγμα η παρένθετη μητρότητα ή οι επεμβάσεις αλλαγής φύλου.
- ▶ Διατυπώνει το προβληματισμό της ως εξής: Μας επιτρέπεται να διαφημίζουμε σε άλλες χώρες τη δυνατότητα επεμβάσεων που είναι παράνομες εκεί;

- ▶ «Η χώρα μας εκτιμάται ότι θα μπορούσε να προσελκύει κάθε χρόνο, για την επόμενη πενταετία τουλάχιστον 100.000 «ασθενείς-ταξιδιώτες», επιτυγχάνοντας έσοδα άνω των 400 εκατ. ευρώ ετησίως
- ▶ Τα περιθώρια ανάπτυξης του συγκεκριμένου κλάδου, στην Ελλάδα είναι μεγάλα, αφού σήμερα κατέχει μόλις το 3% του ιατρικού τουρισμού παγκοσμίως, όταν η Τουρκία, η Πολωνία και η Τσεχία κατέχουν το 13% και το Βέλγιο το 8%. Η χώρα μας εκτιμάται ότι θα μπορούσε να προσελκύει κάθε χρόνο, για την επόμενη πενταετία τουλάχιστον 100.000 «ασθενείς-ταξιδιώτες», επιτυγχάνοντας έσοδα άνω των 400 εκατ. ευρώ ετησίως.»